

«Μάχες χαρακωμάτων» για το νέο θρησκευτικό νόμο

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Πηγή: RIA Novosti / Vadim Zhernov

Γιούλια Πονομαριόβα

Την 1η Ιουλίου 2013 θα αρχίσει η εφαρμογή του σκληρότερου νόμου «περί προστασίας των θρησκευτικών συναισθημάτων». Αφορμή γι' αυτόν ήταν η σκανδαλώδης «συναυλία» των Pussy Riot, πέρυσι στον καθεδρικό ναό του Σωτήρος στη Μόσχα. Ο νόμος προβλέπει ποινές φυλάκισης έως τρία έτη.

Σύμφωνα με τη νέα τροποποίηση του Ποινικού κώδικα που θα ισχύσει από την 1η Ιουλίου, «δημόσιες ενέργειες που δείχνουν προφανή έλλειψη σεβασμού προς την κοινωνία και πραγματοποιούνται με σκοπό την προσβολή των θρησκευτικών συναισθημάτων των πιστών», θα τιμωρούνται με πρόστιμο έως και 9.300 δολάρια (300 χιλιάδες ρούβλια),

ή με φυλάκιση μέχρι ένα έτος. Στην περίπτωση που οι ενέργειες αυτές πραγματοποιούνται «σε μέρη που χρησιμοποιούνται ειδικά για λατρευτικούς σκοπούς», το μέγιστο πρόστιμο αυξάνεται σε 15.400 δολάρια (500 χιλιάδες ρούβλια) και η μέγιστη ποινή έως και τρία χρόνια. Μέχρι τώρα, το άρθρο που αφορούσε στη «προσβολή των θρησκευτικών συναισθημάτων των πολιτών», ήταν ενταγμένο στο Διοικητικό Κώδικα και προέβλεπε πρόστιμα έως 30 δολάρια (χίλια ρούβλια).

«Το νέο άρθρο συντάχθηκε αρκετά πετυχημένα», λέει ο Μιχαήλ Φεντότοφ, επικεφαλής του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρά τω πρόεδρω της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Σε σύγκριση με την πρώτη έκδοση του νομοσχεδίου, τον Σεπτέμβριο 2012, η μέγιστη ποινή μειώθηκε από πέντε σε τρία έτη. Η διατύπωση για τη «προσβολή των θρησκευτικών πεποιθήσεων και συναισθημάτων», αντικαταστάθηκε από τις λέξεις «δημόσιες ενέργειες με σκοπό την προσβολή των θρησκευτικών συναισθημάτων των πιστών».

Ο Φεντότοφ θεωρεί λανθασμένη την οποιαδήποτε απόπειρα ερμηνείας αυτού του νόμου ως προσπάθεια που έχει στόχο να τιμωρήσει γενικώς και αορίστως την προσβολή του θρησκευτικού συναισθήματος. «Είναι πεντακάθαρο ότι θα πρέπει να αποδειχθεί ότι η πράξη έγινε με σκοπό τη προσβολή των θρησκευτικών συναισθημάτων. Όχι μόνον δεν καταργείται το τεκμήριο της αθωότητας, αλλά ενισχύεται» είπε ο Φεντότοφ.

Περί της «άρνησης ύπαρξης Θεού»

-

Σαν παράδειγμα, αναφέρει την πεποίθηση κάποιων να πιστεύουν και να διαδίδουν ότι «Δεν υπάρχει Θεός». Από μόνη της αυτή η δήλωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, αλλά «αν ένα άτομο εισέλθει σε ιερό ναό, με πλακάτ που να γράφει “δεν υπάρχει Θεός”, ή διατυμπανίζοντας την άποψή του με φωνές μέσα στην εκκλησία, ειδικά κατά τη διάρκεια τέλεσης της Θείας λειτουργίας, αυτό αποτελεί σαφή παραβίαση του νόμου».

Ο Φεντότοφ σημειώνει επίσης, ότι ο νέος νόμος έχει ως στόχο να προστατεύσει τα συναισθήματα όχι μόνο τα πιστών των διαφόρων θρησκευτικών Δογμάτων, αλλά και των άθεων. «Και οι μεν και οι δε, ανήκουν στην κατηγορία των πιστών: Οι πρώτοι πιστεύουν ότι υπάρχει Θεός, οι δεύτεροι πιστεύουν ότι δεν υπάρχει Θεός», εξηγεί.

Την ίδια στιγμή, υπενθυμίζει ότι το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει

επιμένει στη θέση ότι για να ξεκινήσει η δικαστική διαδικασία κάποιας υπόθεσης που να βασίζεται στο συγκεκριμένο άρθρο, θα πρέπει να έχει υποβληθεί σχετική επίσημη καταγγελία - μήνυση. Η πρόταση αυτή, τελικά απορρίφθηκε. Στην τρέχουσα έκδοση του άρθρου, η υπόθεση μπορεί να εκδικαστεί, για παράδειγμα, με βάση την έκθεση του αστυνομικού.

Διαφωνεί ο Δικηγορικός Σύλλογος

Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Μόσχας, Γκένρι Ρέζνικ, σημειώνει ότι ο νέος νόμος θα οδηγήσει σε διπλασιασμό της ορολογίας στο ρωσικό Δίκαιο. Ο Ποινικός κώδικας περιέχει ήδη διατάξεις για την υποκίνηση θρησκευτικού μίσους και την ταπείνωση της τιμής και της αξιοπρέπειας, περιλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω θρησκείας. Το άρθρο στο Διοικητικό Κώδικα περί «προσβολής των θρησκευτικών συναισθημάτων», υπάρχει για περισσότερο από δέκα χρόνια, αλλά δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ.

Η έννοια της «προσβολής του θρησκευτικού συναισθήματος», είπε ο δικηγόρος, δεν έχει καμία νομική σαφήνεια, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο της κατάχρησης του δικαιώματος. «Η έννοια της προσβολής των θρησκευτικών πιστεύω είναι τεράστια», λέει ο Ρέζνικ. «Μας προσβάλλουν πολλές και διάφορες πράξεις. Υπάρχει συναισθήματα ηθικής, υπάρχουν και συναισθήματα με την νομική σημασία του όρου. Οι νόμοι, για παράδειγμα, που ψηφίζονται σήμερα, προσβάλλουν τα «νομικά» μου συναισθήματα».

Φόβοι για παρερμηνείες

«Πρέπει να δούμε ποια θα είναι η πρακτική εφαρμογή του νόμου», δήλωσε στο ραδιοφωνικό σταθμό «Η Ηχώ της Μόσχας», ο Μιχαήλ Βαρσέβσκι, εκπρόσωπος της ρωσικής κυβέρνησης στα Ανώτερα Δικαστήρια. Ο ίδιος υπενθύμισε ότι, όταν ψηφίστηκε ένας άλλος το ίδιο «ηχηρός» νόμος περί εξτρεμισμού, «φοβηθήκαμε ότι η ερμηνεία του μπορεί να γίνει τόσο πολύ ... λάστιχο, που θα δώσει τη δυνατότητα στην εξουσία να κατηγορήσει με βάση αυτόν, σχεδόν τους πάντες και τα πάντα. Πάντως, με μερικές μικρές και επουσιώδεις εξαιρέσεις, σε κανέναν απλό και νομοταγή πολίτη δεν έχει ασκηθεί δίωξη με βάση τον νόμο περί εξτρεμισμού», σημείωσε.

Ο ίδιος τονίζει ωστόσο, ότι βλέπει «μια ασάφεια στο δεύτερο μέρος του νόμου, εκεί που αναφέρεται για τις “πράξεις που διαπράττονται εντός του ναού”. Αν το δεύτερο μέρος της διάταξης αναφέρεται στις πράξεις που εκδηλώνονται εντός των ναών, και τιμωρούνται, αυτό σημαίνει ότι στο πρώτο μέρος του νόμου περιλαμβάνονται οι αντίστοιχες πράξεις εκτός των ναών. Δηλαδή παντού, σε κάθε

δημόσιο χώρο, στο ασανσέρ, στο σπίτι, στο ραδιοφωνικό σταθμό», είπε.

Οι επίσημες θρησκευίες συμφωνούν

«Οι Αρχές είναι υποχρεωμένες να εφαρμόσουν το νόμο με ένα ισορροπημένο τρόπο, αλλά, για να είμαι ειλικρινής, νομίζω ότι θα υπάρξει μια σχετική μεροληψία υπέρ της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας», δήλωσε ο Αλεξάντρ Σατίλοφ, κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνιολογίας και Πολιτικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου υπό την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Σύμφωνα με τον ίδιο, στα φιλελεύθερα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης διεξάγεται σήμερα μια εκστρατεία πίεσης απέναντι στην Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία και στον Πατριάρχη Κύριλλο που «βρίσκονται μονοδιάστατα στην πλευρά της κυβέρνησης, θέση που δυσσαρεστεί την Αντιπολίτευση».

Από τη μεριά του, ο Βσεβόλοντ Τσάπλιν, πρόεδρος του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, δήλωσε στο πρακτορείο RIA Novosti: «Η προσβολή των θρησκευτικών πεποιθήσεων των πιστών και η βεβήλωση των λατρευτικών αντικειμένων, θεωρούνται από καιρό ενέργειες απαράδεκτες, αλλά τώρα έγινε πολύ πιο αυστηρή η τιμωρία για τις αξιόποινες αυτές πράξεις. Ελπίζω ότι η αυστηροποίηση του νομικού πλαισίου θα βοηθήσει στην πρόληψη για πράξεις βεβήλωσης θρησκευτικών συμβόλων μελλοντικά και την αποτροπή ενεργειών που να προσβάλουν τα συναισθήματα των πιστών». Την ψήφιση του νόμου χαιρετίζει και ο Ρουσάν Αμπιάσοφ, αντιπρόεδρος του Συμβουλίου Μουφτήδων της Ρωσίας: «Αυτός ο νόμος θα μπορούσε να “παγώσει” τους θερμόαιμους και τους επιπόλαιους και να αποτρέψει πολλές δράσεις που στοχεύουν στην υποκίνηση εθνοτικού και θρησκευτικού μίσους», υπογράμμισε.

Πηγή: rbth.gr